

« ____ » лютий 2026 року

**ОБҐРУНТУВАННЯ
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про відмову у проведенні розслідування зловживань на оптовому
енергетичному ринку»**

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), НКРЕКП проводить розслідування зловживань на оптових енергетичних ринках відповідно до затвердженого порядку.

Акціонерним товариством «Оператор ринку» відповідно до вимог глави 2 Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.09.2023 № 1756 (далі – Порядок розслідування) були подані повідомлення (заяви) про можливе зловживання на оптовому енергетичному ринку листами від 04 квітня 2025 року № 01-14/870 (в частині зловживань на ринку «на добу наперед»), 05 грудня 2025 року № 01-14/2721, 24 грудня 2025 року № 01-14/2864 (далі – Повідомлення) щодо здійснення учасником оптового енергетичного ринку (далі – Товариство) операцій на ринку «на добу наперед» практично у кожній розрахунковій годині діб постачання 18.12.2024 – 16.02.2025, 20.11.2025 – 30.11.2025, 01.12.2025 – 20.12.2025 (далі – період дослідження), які можуть містити ознаки зловживання шляхом маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Згідно з інформацією, яку вказано у Повідомленнях, Підприємством здійснювалось одночасне подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) на один розрахунковий період доби постачання. При цьому, за результатами торгів на РДН у певні розрахункові періоди відбувся акцепт заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії. Вказані дії можуть містити ознаки зловживання на оптовому енергетичному ринку, а саме: укладання фіктивних угод (wash trades) – домовленостей щодо купівлі - продажу відповідно до оптового енергетичного продукту, за яких не відбувається зміни кінцевих інтересів чи ринкових ризиків для сторін договору.

Відповідно до пункту 2.6 глави 2 Порядку розслідування НКРЕКП листами від 10 квітня 2025 року № 35-12.1.2/25inv, від 08 грудня 2025 № 194-12.2/25inv, від 25 грудня 2025 року № 220-12.2/25inv повідомлено АТ «Оператор ринку» про прийняття Повідомлень до розгляду.

УВ
НКРЕКП
№286-12.2/26 від 04.02.2026
КЕП: Міщенко Т. М. 04.02.2026 15:31
3FAA9288358EC003040000005A6F34005D6BD100
Сертифікат дійсний з 20.02.2024 до 20.02.2026 12:23

З підстав, визначених пунктом 3.3 глави 3 Порядку розслідування, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності розпочав попереднє дослідження обставин, зазначених у Повідомленнях.

Під час проведення попереднього дослідження дій Товариства на оптовому енергетичному ринку в зазначений період дослідження було встановлено, що:

- заявки на купівлю і продаж електричної енергії подавались за різними цінами, обсягами, в різні години, така торговельна поведінка була підкріплена правдоподібними обґрунтуваннями, оскільки була спрямована на забезпечення господарської діяльності Товариства, яке одночасно реалізує: виробництво теплової та електричної енергії, а також постачання електричної енергії споживачу. Подання зустрічних заявок на купівлю-продаж на РДН розпочалося на другий рік участі Товариства на РДН/ВДР та практикувалось ним в холодні місяці року, починаючи з 12 листопада 2020 року;

- не було виявлено жодних оманливих сигналів щодо пропозиції, попиту або цін, та моделювання не вказало на необґрунтоване спотворення ринкових результатів. Так, АТ «Оператор ринку» змодельював та надіслав результати торгів на РДН за умови, що у години ціноутворюючого впливу Товариства ним не подавались заявки на купівлю електричної енергії на РДН. Отримані дані показали, що прогнозована ціна продажу не змінилась би, а обсяги продажу Товариства скоротились би в запитувані ціноутворюючі години: на 0,1-0,2 МВт*год;

- ринкові частки учасника оптового енергетичного ринку були незначними та не мали істотного впливу: частка Товариства в загальному заявленому обсязі купівлі на РДН у певну розрахункову годину доби постачання змінювалась в діапазоні 0,01 %- 0,16 %; частка Товариства в загальному заявленому обсязі продажу на РДН у певну розрахункову годину доби постачання змінювалась в діапазоні 0,10 %-0,53 %.

Також, за підсумками консультацій проведених з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства щодо відповідності дій окремих учасників ринку, у тому числі Підприємства, критеріям маніпулювання або спробам маніпулювання було отримано експертний висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства про те, що оцінена поведінка на даному етапі не демонструє чітких ознак укладання фіктивних угод (wash trades) або інших форм маніпулювання на оптовому ринку відповідно до стандартів REMIT.

Отже, попереднім дослідженням встановлено, що дії Товариства в частині одночасного подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період доби постачання не містять достатніх для початку розслідування ознак маніпулювання та/або спроб маніпулювання, зокрема які можуть кваліфікуватися як укладання фіктивних угод (wash trades) - домовленостей щодо купівлі-продажу відповідно до оптового енергетичного продукту, за яких не відбувається зміни кінцевих інтересів чи ринкових ризиків для сторін договору.

З огляду на зазначене, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про відмову у проведенні розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку».

Директор Департаменту

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про відмову у проведенні
розслідування зловживань на
оптовому енергетичному ринку

Відповідно до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Прийняти рішення про відмову у проведенні розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку за повідомленнями Акціонерного товариства «Оператор ринку» (в частині зловживань на ринку «на добу наперед»): від 04 квітня 2025 року № 01-14/870, від 05 грудня 2025 року № 01-14/2721, від 24 грудня 2025 року № 01-14/2864.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО